

Divulga UAB

Revista de difusió de la recerca de la
Universitat Autònoma de Barcelona

09/05/2025

El populisme alimenta la polarització afectiva?

Tant el populisme com la polarització afectiva són conceptes que es refereixen a una societat dividida. Entendre aquestes dinàmiques pot ser clau per dissenyar estratègies que redueixin els efectes negatius del populisme en la política i la societat, per això, aquest article analitza les relacions entre ambdós termes per al cas d'Espanya des de 2014 fins a 2022.

iStock/ADragan

Els termes populisme i polarització afectiva parlen d'una societat dividida, i és freqüent trobar relacions entre aquests conceptes en l'àmbit periodístic, polític i acadèmic. No obstant això, malgrat el creixent nombre de publicacions al voltant d'aquests dos fenòmens, la relació entre populisme i polarització afectiva encara no està del tot clara.

Aquest article argumenta que la divisió populista entre el *poble pur* i l'*elit corrupta* pot aprofundir les divisions pròpies de la polarització afectiva. És a dir, pot fer que els individus tinguin sentiments més positius cap als seus col·legues polítics i més negatius cap als altres. Per comprovar aquesta hipòtesi, un estudi recent ha analitzat dades de panell a Espanya des de 2014 fins a 2022, i ha examinat si els increments en les actituds populistes o el fet de passar a donar suport a un partit populista influeixen en els graus de polarització afectiva dels individus.

Els resultats són clars: les persones que desenvolupen actituds populistes més marcades també experimenten un augment de la polarització afectiva. Aquest efecte es produeix perquè aquestes actituds reforcen els vincles amb el grup propi i intensifiquen el rebuig cap als altres. D'altra banda, el simple fet de convertir-se en simpatitzant d'un partit populista no té el mateix efecte que l'increment en el populisme a escala individual. És a dir, no tothom que vota un partit populista desenvolupa més polarització afectiva.

Aquestes troballes tenen implicacions importants. En primer lloc, demostren que cal diferenciar entre el suport a partits populistes i les actituds populistes individuals. Aquests dos conceptes, que sovint es fan servir de manera intercanviable, capturen aspectes diferents de la realitat. En segon lloc, ajuden a entendre com el populisme pot afectar la convivència democràtica, ja que una societat més polaritzada emocionalment pot tenir més dificultats per arribar a consensos i per mantenir un debat públic respectuós.

Per tant, entendre millor aquestes dinàmiques pot ser clau per dissenyar estratègies que redueixin els suposats i assumits efectes negatius del populisme en la política i la societat.

Juan Pérez-Rajó

Departament de Ciència Política i Dret Públic
Universitat Autònoma de Barcelona
juan.perez@uab.cat

Referències

Pérez-Rajó, Juan (2025). **Does Populism Fuel Affective Polarization? An Individual Level Panel Data Analysis**. *Political Studies*, 73(1), 29-54. <https://doi.org/10.1177/0032321723122457>

[View low-bandwidth version](#)